

Oamk Journal

Oulun ammattikorkeakoulun julkaisuja

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne. Rinnakkaistallenne saattaa erota alkuperäisestä sivutukseltaan ja painoasultaan.

This is an electronic reprint of the original article. This version may differ from the original in pagination and typographic detail.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä/Please cite the original version:

Ruotsalainen, H. & Kurttila, S. 2022. Näyttöön perustuvan kuntoutuksen toteutumiseksi tarvitaan kuntoutuksen asiantuntijoita. Oamk Journal 37/2022. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2022040126644>

Näyttöön perustuvan kuntoutuksen toteutumiseksi tarvitaan kuntoutuksen asiantuntijoita

1.4.2022 - Ruotsalainen Heidi, Kurttila Sanna

Monipuolinen sosiaali- ja terveystieteiden ylemmien ammattikorkeakoulututkinto-ohjelmien tarjonta Oamkissa, sen kehittämisen näkökulmat ja valmistuvien osaaminen ovat keskeisiä teemoja tässä kolumnisarjassa. Sisällöt ovat ajankohtaisia uuden Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen näkökulmasta vuonna 2022, jolloin ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot täyttävät 20 vuotta. Soten YAMK-tutkinnot tutuiksi -kolumnisarjaa jatkavat kirjoituksellaan yliopettaja Heidi Ruotsalainen ja lehtori Sanna Kurttila.

Osana sote-uudistusta myös kuntoutus uudistuu ja koulutuksen on vastattava jo ennakkoiden työelämän kehittämisen osaamistarpeisiin. Kuntoutusalan työntekijöiltä vaaditaan yhä laajempaa ja tasoltaan korkeampaa osaamista tulevaisuudessa. Kuntoutuksen osaamistarpeiksi vuonna 2030 on määritelty vuorovaikutus-, arviointi-, toimintakyky-, teknologia-, tutkimus- ja verkosto-osaaminen. Lisäksi ammattialojen vahva substanssiosaaminen ja työntekijöiden jatkuvan oppimisen mahdollistaminen tulee varmistaa.

Kuntoutuksen asiantuntijan (YAMK) tutkinto-ohjelmasta valmistuneet ovat työelämässä osaltaan edistämässä ammattilaisten osaamista toimiessaan asiantuntija-, johtamis- ja kehittämistehtävissä. Lisäksi heillä on merkittävä rooli näyttöön perustuvan kuntoutuksen toteutumisen varmistamisessa ja erityisesti uuden tutkimustiedon jalkauttamisessa käytäntöön.

Kuntoutuksen tutkimus- ja kehittämistyötä ohjaavat kansainväliset ja kansalliset hyvinvoinnin edistämisen tarpeet. Sosiaali- ja terveydenhuollon resurssit ovat rajalliset. Näin ollen on tärkeää, että käytössä olevat kuntoutuskäytännöt ja -palvelut edustavat parasta mahdollista näyttöä menetelmien vaikuttavuudesta ja kustannusvaikuttavuudesta. Kuntoutusmenetelmät ja -palvelut ovat kuitenkin monitahoisia, joten tarvitaan laaja-alaista ymmärrystä näyttöön perustuvasta toiminnasta ja kuntoutuksen vaikuttavuudesta.

Kuntoutusalan työntekijöiden ja asiantuntijoiden osaamista edistämällä on mahdollista esimerkiksi karsia tehottomia, kalliita ja vanhentuneita kuntoutuskäytänteitä. Uusien kuntoutusmenetelmien juurruttaminen vakiintuneiksi käytännöiksi vaatii hyvin suunnitellun implementaatioprosessin työelämässä. Tarvitaan lisää osaamista ja ymmärrystä näyttöön perustuvasta toiminnasta, jotta nämä prosessit nopeutuisivat ja laadukkaat kuntoutuspalvelut voidaan taata. Tutkimustiedon hyödyntäminen ja näytön käyttöönoton onnistuminen edellyttävät alueellisiin olosuhteisiin ja alueilla oleviin toimintakäytäntöihin räätälöityjä toimintamalleja, linjauksia ja koulutettuja asiantuntijoita.

Moniammatillista ja monitieteistä opetusta

Oulun ammattikorkeakoulun kuntoutuksen asiantuntijan tutkinto-ohjelmassa (YAMK) näyttöön perustuva toiminta ymmärretään laaja-alaisena kokonaisuutena, jossa keskeisenä viitekehyksenä käytetään näyttöön perustuvan terveydenhuollon mallia. Lisäksi tarkastelussa huomioidaan myös yhteiskunta- ja sosiaalitieteiden näkökulmat mahdollisimman monipuolisesti osana kuntoutuksen näyttöön perustuvaa toimintaa. Tutkinto-ohjelman yhtenä keskeisenä kompetenssina on ennakoiva kehittäminen, jolloin tutkinto-ohjelmasta valmistunut osaa johtaa uusien tulevaisuutta ennakoivien ratkaisujen kehittämistä moniammatillisesti ja tuottaa uutta tietoa tutkimus- ja kehittämismenetelmiä hyödyntäen.

Kuntoutuksen asiantuntijaopiskelijat edustavat laajasti eri sosiaali-, terveys- ja kuntoutusalan ammattilaisia. He ovat myös maantieteellisesti eri hyvinvointialueille sijoittuneita ja opiskelevat pääsääntöisesti työnsä ohessa. Tämä on mahdollista, sillä opinnot toteutetaan täysin verkko-opintoina ja työelämäläheisesti. Opinnoissa

painottuu kuntoutusalan moniammatillinen kehittäminen näyttöön perustuen. Huomiota kiinnitetään myös yritys yhteistyön vahvistamiseen.

Opinnot koostuvat kuntoutuksen asiantuntijaopinnoista (25 op), tutkimus- ja kehittämismenetelmien, johtamis- ja liiketoimintaosaamisen -opinnoista (30 op), vapaasti valittavaista opinnoista (5 op) ja opinnäytetyöstä (30 op). Kuntoutuksen asiantuntijan opintoja on tarjolla myös avoimessa ammattikorkeakoulussa osana ProKuntoutus-opintokokonaisuutta (30 op). ProKuntoutus-opinnot toteutetaan verkostoyhteistyönä Oulun ja Jyväskylän yliopistojen kanssa.

Kuntoutuksen asiantuntijan tutkinto-ohjelman opettajat edustavat moniammatillista ja monitieteistä tiimiä. Tärkeä osa opetuksen kehittämistyötä ovat kansalliset ja kansainväliset verkostot. Verkostoyhteistyössä kehitetään kansallisesti kuntoutuksen osaamista, jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia sekä tki-toimintaa. Olemme osana kuntoutuksen osaamiskeskittymää, joka on vahva kuntoutuksen koulutuksen ja tutkimuksen verkostotoimija. Lisäksi Oamk on Suomen JBI-yhteistyökeskuksen (Hotus) kansallinen yhteistyökumppani. Keskeinen toimintaperiaattemme on edistää näyttöön perustuvan toiminnan toteutumista ja sen opetusta.

Seuraavaksi haastamme yliopettaja Kirsi Koivusen kirjoittamaan Oamkin Master-tutkinnoissa kehitetystä tohtoriopintopolusta jatkuvan oppimisen edistämiseksi.

Heidi Ruotsalainen, yliopettaja

Oulun ammattikorkeakoulu, sosiaali- ja kuntoutusala

Heidi Ruotsalainen (kuva: Oulun ammattikorkeakoulu)

Sanna Kurttila, lehtori

Oulun ammattikorkeakoulu, sosiaali- ja kuntoutusala

Sanna Kurttila (kuva: Oulun ammattikorkeakoulu)

Kolumnisarjan seuraava kirjoittaja on yliopettaja Kirsi Koivunen.

Kolumnisarjan aiemmat julkaisut:

- Niemelä Eija & Hökkä Minna: [Palliatiivinen hoito – sydämen asia](#)*
- Kiviniemi Liisa: [Mielenterveysosaamista tarvitaan](#)*
- Rantala Arja: [Tutkimusmenetelmien opiskelu ja opettaminen englanninkielisessä kliinisen optometrian YAMK-tutkinnossa](#)*
- Paldanius Mika & Holappa-Girginkaya Jaana: [Bioanalytiikan alakohtaiset YAMK-opinnot syventävät osaamista ja auttavat urakehityksessä](#)*
- Schroderus-Salo Tanja & Jussila Aino-Liisa: [Kliinisen radiografian syventävissä opinnoissa hyödynnetään verkostototeutusta](#)*
- Niemelä Eija & Saarnio Reetta: [Sairaanhoitaja kliinisen asiantuntijan urapolulla](#)*

Lähteet

[1] Arene. 2022. Suositus ammattikorkeakoulujen yhteisistä kompetensseista ja niiden soveltamisesta. Hakupäivä 15.3.2022.

<https://www.arene.fi/julkaisut/raportit/suositus-ammattikorkeakoulujen-yhteisista-kompetensseista-ja-niiden-soveltamisesta-2022/>

[2] Holvikivi, J., Huovinen, J., Katajapuu, N., Kinnunen, A., Kiviaho-Tiippana, A., Kuisma, R., Kärkkäinen, R., Leskelä, J., Lähteenmäki, M-L. & Lällä, K. 2020. Kuntoutuksen osaamisen uudistumisen tulevaisuuden näkymiä. Metropolia Ammattikorkeakoulun julkaisuja, TAITO-sarja 71. Metropolia Ammattikorkeakoulu. Hakupäivä 15.3.2022. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-328-265-0>

[3] Jordan, Z., Lockwood, C., Munn, Z. & Aromataris, E. 2019. The updated Joanna Briggs Institute Model of Evidence-Based Healthcare. International Journal of Evidence-Based Healthcare 17 (1), 58–71. Hakupäivä 15.3.2022. <https://doi.org/10.1097/xeb.000000000000155>

[4] Ruotsalainen, H., Kivistö, H., Siira, H., Saarela, K-M., Korpi, H. & Sjögren, T. 2021. ProKuntoutus 2.0 -verkkokoulutus tuottaa osaavia ammattilaisia asiakkaita varten. Oamk Journal 55/2021. Hakupäivä 15.3.2022. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2021092747231>

METATIEDOT

Tyyppi: Kolumni

Julkaisija: Oulun ammattikorkeakoulu

Julkaisunumero: 37/2022

Julkaisuvuosi: 2022

Tekijätiedot: Ruotsalainen Heidi, Kurttila Sanna

Oikeudet: CC BY-SA 4.0

Kieli: suomi

Pysyvä osoite: <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2022040126644>

Tiivistelmä: Monipuolinen sosiaali- ja terveystieteiden ammattikorkeakoulututkinto-ohjelmien tarjonta Oamkissa, sen kehittämisen näkökulmat ja valmistuvien osaaminen ovat keskeisiä teemoja tässä kolumnisarjassa. Sisällöt ovat ajankohtaisia uuden Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen näkökulmasta vuonna 2022, jolloin ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot täyttävät 20 vuotta. Soten YAMK-tutkinnot tutuiksi -kolumnisarjaa jatkavat kirjoituksellaan yliopettaja Heidi Ruotsalainen ja lehtori Sanna Kurttila.